

Poortkatheter

Informatiebrochure

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL.....	3
1 INLEIDING	4
2 WAT IS EEN POORTKATHETER	5
3 VOORDELEN.....	6
4 PLAATSING POORTKATHETER	6
5 VERZORGING OPERATIEWONDE	7
6 AANPRIKKEN POORTKATHETER	8
7 DOORSPOELEN POORTKATHETER	9
8 SPORTEN EN REIZEN	9
9 MEDISCHE BEELDVORMING	10
10 VERWIJDEREN POORTKATHETER.....	10
11 CONTACTGEGEVENS	10

1 Inleiding

Geachte patiënt

Voor de behandeling van uw aandoening is het noodzakelijk dat de aders veelvuldig worden aangeprikt. Daarom heeft uw arts u een poortkatheter aanbevolen.

Deze brochure zal een antwoord bieden op vragen die u heeft rond de poortkatheter en het gebruik ervan.

Indien u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, aarzel dan niet om de arts of een verpleegkundige aan te spreken. Zij zijn altijd bereid verdere uitleg te geven.

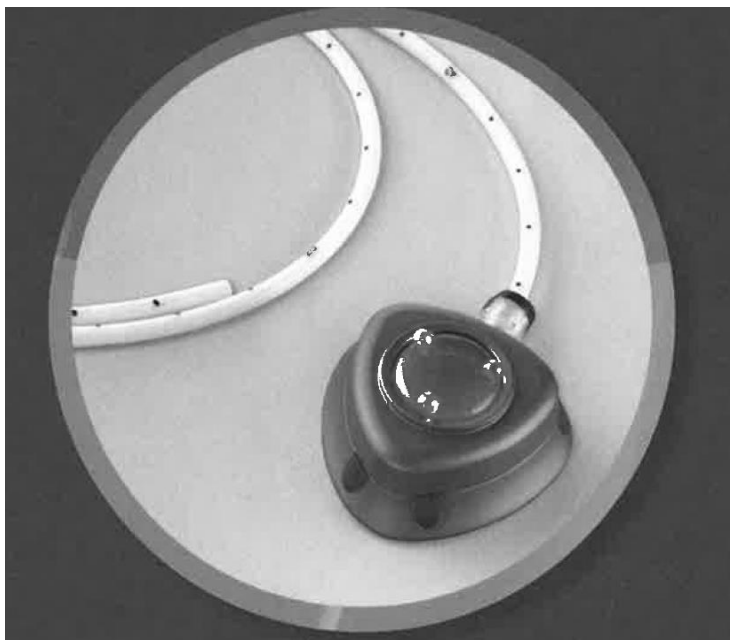
Het medisch en verpleegkundig team

2 Wat is een poortkatheter

De poortkatheter, ook Port-a-cath genoemd, is een volledig implanteerbaar toedieningssysteem dat gebruikt wordt om medicatie in de bloedbaan te brengen.

De basis is een reservoir (doosje van 2 à 3 cm) van latexvrije kunststof, bestaande uit een holle ruimte die afgesloten is met een zacht siliconen afdekplaatje (membraan of septum genoemd). Aan de onderzijde is de poort verbonden met een dun, flexibel buisje (de katheter) waarvan het uiteinde in een groot bloedvat wordt ingebracht.

In ons ziekenhuis wordt een PowerPort® poortkatheter van de firma Bard geplaatst.

Na het plaatsen van de poortkatheter ontvangt u een **identificatiekaart** waarop alle technische gegevens rond het plaatsen van de poortkatheter vermeld staan.

U dient deze kaart steeds bij te hebben.

0733012 1204R

PowerPort
IMPLANTABLE PORT

BARD
ACCESS SYSTEMS

English

Patient's Name _____

Doctor/Doctor's Phone _____

Implant Site/Implant Date _____

Notes _____

2068 kPa
(300 psi)

Position of three bumps on top and the triangular shape of the port helps identify the PowerPort Implantable Port for power injection.

Access to a PowerPort® Implantable Port must be via a PowerPort® Safety Inlet. Do not force the needle.

FLUSHING VOLUMES

Port not in use:
5 mL heparinized saline, every 4 weeks
After each infusion of medication or IV
10 mL sterile normal saline, then 5 mL
heparinized saline
After blood withdrawal:
20 mL sterile normal saline, then 5 mL heparinized
saline
After PowerPort® Injection of Contrast Media:
10 mL sterile normal saline, then 5 mL
heparinized saline

PowerPort® Access Needle Flow Rates During Power
Injection

Site	Flow	Time	Rate
Upper	20 mL	10 min	200 mL/h
Lower	20 mL	10 min	200 mL/h
Flow	5 mL/s	5 mL/s	2 mL/s
Max Press	2068 kPa (300 psi)		

Product Code: _____ Lot Number: _____

Or place product identification sticker from the unit label here.

Bard Access Systems, Inc.
605 North 5600 West
Salt Lake City, UT 84119-0189 • 801-523-5000
DIME: 01/11/2012
www.bardaccess.com, www.portcath.com
© 2012 C. R. Bard, Inc. All rights reserved.

3 Voordelen

Uw poortkatheter stelt artsen en verpleegkundigen in staat om op een eenvoudige manier medicatie en vloeistoffen toe te dienen of bloed af te nemen, zonder herhaaldelijk uw bloedvaten te moeten aanprikken. Dit is voor u veel comfortabeler.

Het septum van de poort wordt eenvoudig aangeprikt. Het enige wat u voelt is een lichte prik in de huid. Omdat de poortkatheter de medicatie direct in de grote bloedvaten leidt, in plaats van in de kleine bloedvaten, mengt de medicatie zich beter met het bloed. Hierdoor wordt de medicatie sneller verdund zonder nadelige effecten op de bloedvatwand. Een poortkatheter kan tot 2000 maal worden aangeprikt.

4 Plaatsing poortkatheter

Het plaatsen van een poortkatheter gebeurt in het Operatiekwartier onder algemene of plaatselijke verdoving.

U dient nuchter te zijn voor de ingreep.

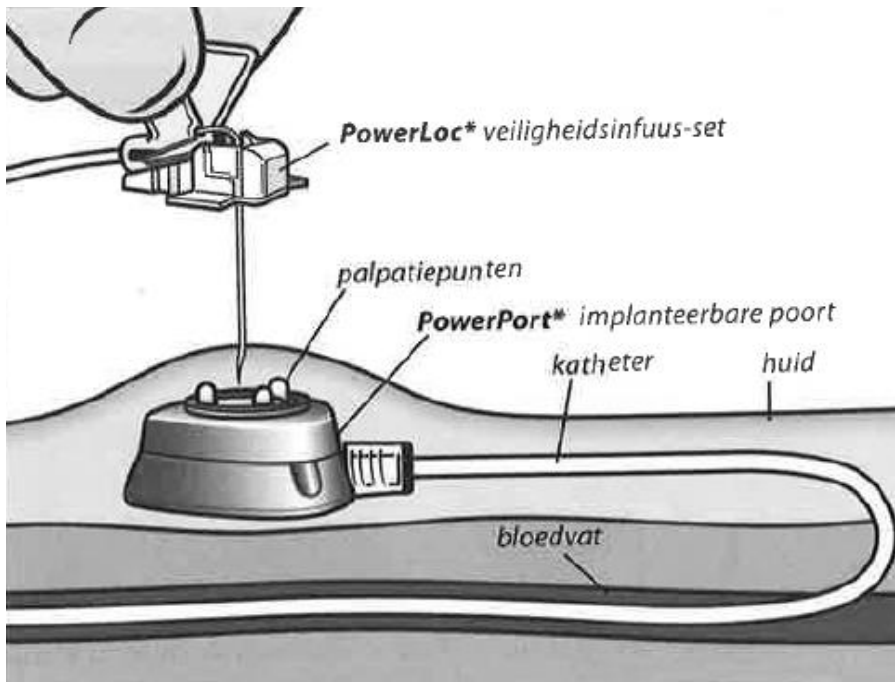
De poort wordt volledig onder de huid ingeplant, ter hoogte van de borstkas rechts of links, net onder het sleutelbeen.

De ingreep duurt gemiddeld niet langer dan één uur.

De plaatsing verloopt in drie fasen:

- 1) De arts maakt een snede om de ader op te sporen. Eens de ader is opgespoord, wordt de katheter ingebracht.
- 2) De arts plaatst het doosje in een ruimte van 1 à 2 cm diameter.
- 3) De laatste fase is het sluiten van de wonde.

Soms prikt de chirurg onmiddellijk na de operatie de poortkatheter aan.

U heeft een dun litteken van een viertal cm. De wonde wordt gehecht met resorbeerbare draad en dicht gekleefd met wondhechtingsstrips. Hierover wordt een bedekkend verband aangebracht.

Het is mogelijk dat u de eerste dagen na de ingreep wat pijn heeft ter hoogte van de insnijding, hals of schouder. U mag hiervoor een pijnstiller nemen op basis van paracetamol (bv. Dafalgan®).

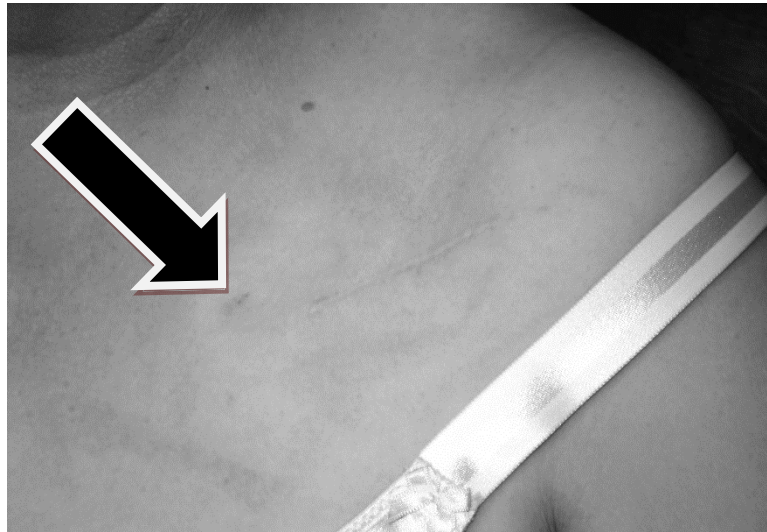
Vermijd belasting en bruske bewegingen van de arm en de schouder aan de kant waar de poort geplaatst is gedurende de eerste vier weken. Kort na de ingreep kan een lichte zwelling, roodheid of bloeditstorting optreden. Bij koorts (meer dan 38,5°C) dient u een arts te raadplegen.

5 Verzorging operatiewonde

Wanneer het verband droog is, is het niet nodig om het verband op de wonde te verwisselen na de operatie.

In normale omstandigheden worden de wondhechtingsstrips na 10 tot 14 dagen verwijderd. Als de wonde volledig genezen is, mag u deze gewoon wassen met water en zeep. Een verband is vanaf dan overbodig en u mag terug douchen.

Uiteindelijk blijft een klein opstaand gebied boven de poort zichtbaar. Het is ook te voelen, afhankelijk van de hoeveelheid vet- en spierweefsel. Het kleine litteken zal na verloop van tijd minder zichtbaar worden.

6 Aanprikken poortkatheter

De poortkatheter kan onmiddellijk na het plaatsen worden gebruikt.

U draagt best kledij die bovenaan opengaat, zodat de volledige schouder kan ontbloot worden om het aanprikken van de poortkatheter gemakkelijker te maken.

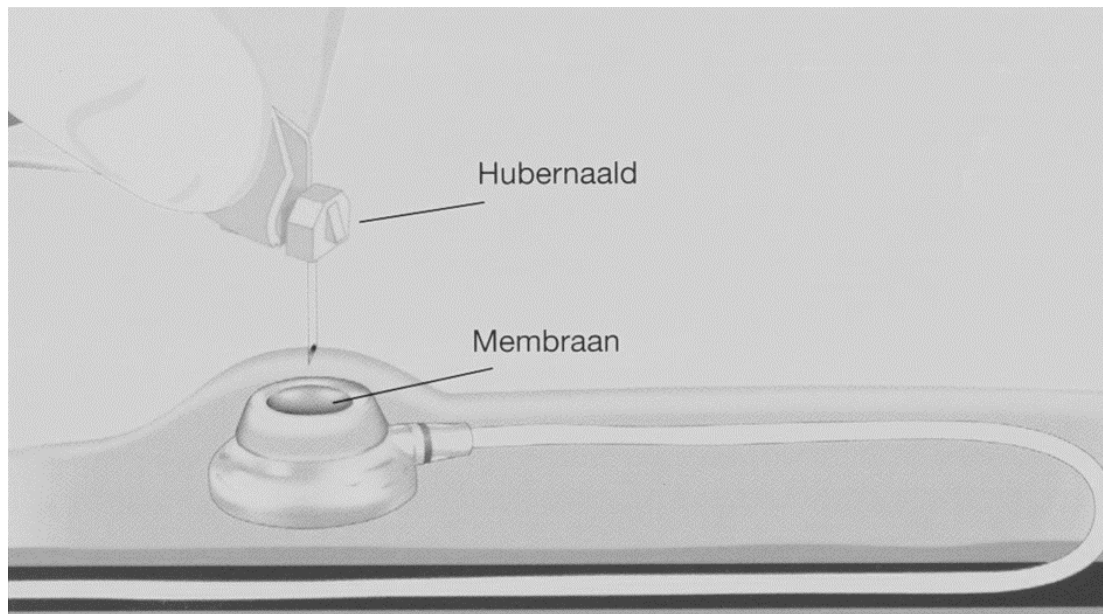
Het aanprikken moet op een steriele manier gebeuren. Hiervoor wordt de huid met een ontsmettingsmiddel voorbereid. De verpleegkundige trekt steriele handschoenen aan bij het aanprikken van de poort.

Om toegang tot de poort te verkrijgen, dient een speciale naald te worden gebruikt: een niet-borende Hüberpunt-naald (en dit om het siliconenmembraan niet te beschadigen).

De naald wordt door het membraan geprikt tot op de bodem van het reservoir. De medicatie of vloeistoffen gaan via de naald in het reservoir en komen langs de katheter in de bloedbaan.

Als u het aanprikken pijnlijk vindt, kan vooraf een lokaal verdovend middel zoals bv. Emla® patch worden aangebracht om de huid tijdelijk te verdoven.

7 Doorspoelen poortkatheter

Bloedstolsels kunnen de katheter zodanig verstoppem, dat medicatie en vloeistoffen er niet meer door kunnen. Om verstopping door klontervorming te voorkomen, dient de poortkatheter na elk gebruik en minstens om de 8 weken met 20 ml fysiologische (zout)oplossing worden doorgespoeld.

Wanneer u niet naar het ziekenhuis kan komen, kan het spoelen ook gebeuren door uw huisarts of een thuisverpleegkundige.

8 Sporten en reizen

De aanwezigheid van een poortkatheter vormt meestal geen probleem voor het **sporten**. Indien u toch voor een sport intensief gebruik maakt van de arm of schouder (bv. tennis), spreek dan vooraf de chirurg aan, zodat hij hiermee rekening kan houden.

Voor wat betreft het **reizen**: de poortkatheter wordt overal ter wereld gebruikt. Wereldwijd vindt u artsen die ervaring hebben met dit systeem.

Veiligheidssystemen en controleposten in luchthavens, warenhuizen... kunnen de poortkatheter detecteren. Indien u van plan bent om op reis te gaan, overlegt u best tijdig met uw arts die u een hiervoor attest kan bezorgen.

Vergeet niet om uw **identificatiekaart** van de poortkatheter (die u meekreeg na het plaatsen van de poortkatheter) mee te nemen wanneer u op reis vertrekt.

9 Medische beeldvorming

De aanwezigheid van uw poortkatheter vormt geen probleem bij de uitvoering van een RX-onderzoek, een CT-scan of een MRI-scan. Voor een MRI-scan mag de poort echter niet aangeprikt zijn met een naald (bevat metaal).

10 Verwijderen poortkatheter

De poortkatheter kan voor de volledige duur van uw behandeling en nog een tijd erna ter plaatse blijven. Als het niet langer nodig is de poortkatheter te gebruiken kan er in samenspraak met de arts beslist worden om de poort te verwijderen. Dit gebeurt met een eenvoudige ingreep onder plaatselijke verdoving.

11 Contactgegevens

Indien er verdere vragen of problemen zijn, aarzel dan niet om contact op te nemen met uw behandelende arts of het Dagziekenhuis.

- » Behandelende arts : .....
- » DAG 11 Dagziekenhuis onco en interne tel. 09 310 18 09
- » ZE 23 Ademhaling en oncologie tel. 09 310 18 23